

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN BUCUREȘTI

TEZĂ DE ABILITARE
– REZUMAT –

**PERSPECTIVE ECONOMICO-SOCIALE ACTUALE.
ANALIZA ROMÂNIEI ÎN CONTEXT EUROPEAN**

Candidat:
Conf. univ. dr. Mihaela Cristina DRĂGOI

București
2018

Construcția europeană a fost marcată de numeroase schimbări și provocări pe parcursul ultimelor șapte decenii și, fără îndoială, contextul actual diferă într-o măsură semnificativă de viziunea integraționistă a părinților fondatori ai Uniunii Europene.

Din aceste considerente, prezenta teză de abilitare abordează o serie de teme relevante pentru prezentul, dar mai ales pentru viitorul Uniunii Europene și al cetățenilor săi, reprezentând rezultatele demersurilor de cercetare pe care le-am întreprins atât la nivel individual, cât și în cadrul colectivelor pluridisciplinare de cercetare, concretizate în proiecte de cercetare finalizate și în articole și lucrări de specialitate publicate. Structura tezei respectă rigorile impuse de legislația în vigoare și de practica academică și cuprinde: o introducere în problematica domeniului integrării europene, partea I – alcătuită din cinci capitole, în care sunt prezentate pe larg o parte a rezultatelor cercetării întreprinse după susținerea tezei de doctorat, partea a II-a în care am prezentat, pe baza rezultatelor deja obținute în cercetare, direcțiile ulterioare pe care mi le propun în dezvoltarea carierei universitare, la care se adaugă, în finalul tezei, și referințele bibliografice aferente.

Prima parte a tezei de abilitare abordează o parte dintre perspectivele care definesc cadrul european actual, punând accent asupra României, în calitatea sa de stat membru al Uniunii Europene. Astfel, în primul capitol am abordat problema siguranței alimentare în țara noastră, inclusiv din perspectiva schimbărilor climatice, pe baza unui set de indicatori relevanți precum: valoarea medie a producției de alimente, disponibilitatea hranei, valoarea importurilor de produse alimentare raportate la exporturile totale de mărfuri, Produsul Intern Brut per capita, variația temperaturii și a precipitațiilor, numărul de îmbolnăviri din surse alimentare etc. Rezultatele cercetărilor pe care le-am întreprins în acest domeniu au evidențiat faptul că variabilele relevante pentru siguranța alimentară sunt: *valoarea medie a producției de alimente, disponibilitatea hranei, variabilitatea producției de alimente și variabilitatea ofertei de alimente*, fără o influență semnificativă a celorlalte variabile avute în vedere.

Cel de-al doilea capitol continuă logic subiectul deschis în capitolul anterior, extinzând analiza de la efectele schimbărilor climatice asupra siguranței alimentare către problemele de mediu și posibilități de atenuare a acestora. În acest sens, am analizat în ce măsură efectele emisiilor poluante pot fi reduse prin reutilizarea în ciclul productiv a unei cantități tot mai mari de deșeuri în contextul economiei circulare, cu evidențierea situației particulare a țării noastre, precum și în ce măsură se poate identifica existența Curbei de Mediu Kuznets (EKC) la nivelul UE-28. Ipoteza EKC a fost confirmată pentru o parte a emisiilor poluante din atmosferă,

precum *emisiile de oxizi de sulf, emisiile de compuși organici volatili nemetanici sau emisiile de oxizi de azot* și a fost identificată, de asemenea, și relația de cauzalitate pe termen scurt între creșterea PIB per capita și emisiile de gaze cu efect de seră. Pe baza rezultatelor relevante evidențiate în primele două capitole se desprinde necesitatea accentuată de promovare a utilizării energiei regenerabile și de sporire a eforturilor naționale și europene de consolidare a circuitului economiei circulare, cu beneficii tangibile asupra sferei economice și sociale, concretizate în sporirea siguranței alimentare, îmbunătățirea calității aerului și, implicit, diminuarea efectelor negative asupra sănătății cetățenilor.

În ceea ce privește oportunitățile de dezvoltare economică, date fiind informațiile existente privind experiența altor state membre, am identificat nișa turismului rural, și în special pe cea a agroturismului, ca reprezentând un sector de activitate relevant pentru orientarea viitoare a turismului în România. În acest cadru, capitolul al treilea analizează factorii care contribuie la dezvoltarea agroturismului în țara noastră, pe baza unui set de variabile atât din sfera economică, cât și din cea socială și turistică aplicat la nivelul județelor din România, iar o parte dintre variabilele semnificative identificate ca având un efect direct asupra dezvoltării agroturismului zonal au fost *nivelul PIB regional, numărul de kilometri de drumuri naționale, nivelul salariilor din turism raportat la salariul mediu din regiune sau numărul total al turiștilor*. Particularizând acest sector cu real potențial de dezvoltare, am propus, tot în acest capitol, un exemplu de afacere din domeniul turismului rural, aplicabilă în România, pe baza unei analize cost-beneficiu cu identificarea nivelului optim al gradului de ocupare în funcție de tipuri diferite ale investiției inițiale (cu sau fără creditare).

Deoarece a fost identificat ca fiind un factor care condiționează dezvoltarea turismului în România, cel de-al patrulea capitol prezintă o analiză a infrastructurii rutiere din România în comparație cu celelalte state membre ale Uniunii Europene, investigând totodată și relația dintre *numărul de kilometri de drumuri de mare viteză* și o serie de variabile dependente, precum: *PIB per capita, numărul de turiști interni și internaționali, rata abandonului școlar, victime ale accidentelor rutiere*, cu rezultate semnificative ale căror interpretări, coroborate cu rezultatele capitolelor anterioare, conduc către o imagine și concluzii de ansamblu referitoare la conexiunea dintre dezvoltarea infrastructurii rutiere și posibilitățile de creștere economică pe de o parte, și de atenuare a efectelor negative asupra calității vieții și a mediului înconjurător, pe de altă parte.

Nu în ultimul rând, ca urmare a acestor decalaje existente între România și statele membre UE-15, un fenomen cu repercusiuni la nivel economic și social, accentuat în decursul ultimilor ani, este acela al migrării forței de muncă din țara noastră către aceste țări; al cincilea capitol al primei părți a tezei de abilitare studiază acest fenomen din perspectiva unuia dintre domeniile de activitate puternic afectate, respectiv cel medical, aducând în prim-plan impactul emigrării, rațiunile și motivațiile care determină plecarea, precum și consecințele acesteia din punct de vedere economic și social.

Fiecare dintre capitole reprezintă câte un segment al conjuncturii curente naționale și europene, însă rezultatele și soluțiile identificate provin din abordarea integrată, într-o manieră pluridisciplinară, a acestora, și suscită extinderea cercetării cu noi dimensiuni și variabile pe care îmi propun să le analizez în viitor.

Prin urmare, partea a II-a a tezei de abilitare, alcătuită din două capitole, expune, pe baza activității de cercetare și profesionale desfășurate de la finalizarea ciclului doctoral până în prezent, propunerile proprii de dezvoltare a carierei universitare, prin prisma a patru coordonate: activitatea didactică și cadrul educațional academic, activitatea de cercetare, cea de coordonare a cercetării doctorale și respectiv sfera altor atribuții profesionale universitare conexe. Consider că fiecare dintre aceste coordonate concură la dezvoltarea și consolidarea carierei și experienței mele universitare acumulate până în acest moment, și, prin orientările propuse, permit deschiderea de noi perspective și abordări de cercetare și predare, care să stea la baza colaborărilor ulterioare cu diverse colective de cercetare, precum și cu studenții, masteranzii și doctoranzii, în vederea creșterii nivelului de recunoaștere națională și internațională a rezultatelor cercetării.